

Streekplan Fryslân 2006

Advies over de Strategische Milieubeoordeling (SMB)

27 april 2006 / rapportnummer 1503-80

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Gedeputeerde Staten
van Friesland
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

uw kenmerk
628144

uw brief
3 februari 2006

ons kenmerk
1503-81/Ra/ks

onderwerp
Advies over de Strategische Milieubeoor-
deling Streekplan Fryslân 2006

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
27 april 2006

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies uit te brengen over het milieurapport Strategische Milieubeoordeling Streekplan Fryslân 2006. Overeenkomstig uw verzoek bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag nadere informatie over het vervolg van dit project krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Strategische Milieubeoordeling Streekplan
Fryslân 2006

Advies over de Strategische Milieubeoordeling (SMB)
Streekplan Fryslân 2006

Advies over het milieurapport Strategische Milieubeoordeling (SMB)
Streekplan Fryslân 2006,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van Friesland door de
Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

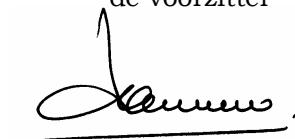
de werkgroep SMB
Streekplan Fryslân 2006,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 27 april 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MILIEURAPPORT	2
2.1 Algemeen oordeel.....	2
2.2 Overige opmerkingen en aanbevelingen.....	3
2.2.1 Verstedelijkingsmodel en netwerkstructuur	3
2.2.2 Grootschalige verstedelijkingslocaties	3
2.2.3 Recreatieve ontwikkelingen	3
2.2.4 Waterafvoer en dijkversterkingen	4
2.2.5 Winning beton- en metselzand	4
2.2.6 Milieugevolgen.....	4

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 51 d.d. 13 maart 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van ontvangen inspraakreacties en adviezen t/m 5 april 2006

1. INLEIDING

De Provincie Fryslân wil in 2006 een nieuw streekplan voor Fryslân vaststellen. Ten behoeve van de besluitvorming rond het Streekplan Fryslân wordt een strategische milieubeoordeling (SMB) uitgevoerd. Op grond van de Europese richtlijn 2001/42/EG¹ is een SMB verplicht omdat:

- het streekplan kaderstellend is voor een aantal m.e.r.-plichtige activiteiten;
- een passende beoordeling nodig is vanwege mogelijk significante negatieve gevolgen van planonderdelen voor Natura 2000 gebieden.

In deze procedure treedt Gedeputeerde Staten op als initiatiefnemer en Provinciale Staten als bevoegd gezag.

Bij brief van 3 februari 2006² heeft de provincie Fryslân de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieurapport en een enkele weken later ontvangen aanvulling op hoofdstuk 8 van dit milieurapport. Het milieurapport en het ontwerp Streekplan Fryslân 2006 zijn op 20 maart ter inzage gelegd³.

Het advies is opgesteld door een werkgroep die namens de Commissie voor de m.e.r. optreedt⁴. Deze werkgroep wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen⁵. Het milieurapport is getoetst aan de inhoudseisen zoals deze in de SMB-richtlijn zijn opgenomen en aan de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, zoals vastgesteld in april 2005. Daarnaast is de informatie getoetst op toegankelijkheid en bruikbaarheid voor bestuurders en andere betrokkenen.

¹ Deze Europese richtlijn 'betreffende de beoordeling van gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's' is per 21 juli 2004 van kracht.

² Zie bijlage 1

³ Zie bijlage 2

⁴ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst van inspraakreacties en adviezen die de Commissie t/m 5 april 2006 van de provincie heeft ontvangen. De inspraaktermijn loopt t/m 1 mei 2006. Dit betekent dat de Commissie niet alle inspraak bij haar advies heeft kunnen betrekken.

2. OORDEEL OVER HET MILIEURAPPORT

2.1 Algemeen oordeel

Een SMB heeft de grootste meerwaarde, indien het proces start bij het begin van de planvorming. Het SMB-proces kan dan bijdragen aan de afweging en keuze van (strategische en concrete) alternatieven. Hierbij kan gedacht worden aan vragen als extensiveren of intensiveren van activiteiten of het concentreren of juist spreiden van functies.

De SMB-regelgeving is echter pas van kracht geworden toen de planvorming voor dit streekplan zich al in een gevorderd stadium bevond. De SMB-procedure voor streekplan Fryslân is in 2005 van start gegaan, terwijl de voorbereidingen voor het nieuwe streekplan al geruime tijd gaande waren. Op 27 januari 2004 heeft Provinciale Staten de Kadernota Streekplan Fryslân 2005-2015 vastgesteld, waarin de accenten voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Fryslân zijn aangegeven. Voor de start van de SMB-procedure hebben al veel maatschappelijke discussies plaatsgevonden en zijn bestuurlijke voorkeuren uitgesproken. Dit betekent dat dit milieurapport weinig meer kan bijdragen aan de planvorming, maar nog wel een onderbouwing kan bieden van het doorlopen planproces en van gemaakte keuzes⁶. Ook kan het milieurapport van nut zijn bij de verdere planuitwerking van de in het streekplan opgenomen planonderdelen.

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en in het milieurapport (§2.3) wordt duidelijk dat het milieurapport zich beperkt tot alleen die planonderdelen op basis waarvan het besluit over het streekplan SMB-plichtig is. Voor slechts enkele van deze planonderdelen zal de provincie in het streekplan kaderstellende uitspraken doen. Ook vermeldt het milieurapport dat bepaalde activiteiten niet in de SMB zijn onderzocht omdat deze in reeds lopende of toekomstige m.e.r.-procedures aan de orde komen. Dit betekent dat het milieurapport zich toespitst op een beschrijving van de milieugevolgen van enkele planonderdelen. De onderlinge samenhang van de planonderdelen en de (cumulatieve) effecten van het streekplan als geheel komen hierdoor niet helder in beeld. Van de meeste in het SMB geselecteerde planonderdelen ontbreken in het milieurapport een alternatievenuitwerking en –vergelijking. Hierdoor lijken er nauwelijks keuzemogelijkheden meer te zijn voor het te nemen besluit over het streekplan.

Wél presenteert het streekplan randvoorwaarden en aandachtspunten voor de verdere planvorming voor concrete initiatieven.

- De Commissie beveelt aan om bij het besluit over het streekplan aan te geven hoe een integrale afweging van de planonderdelen gemaakt is, zodat helder wordt in hoeverre met de verschillende planonderdelen getracht is spanningen op het gebied van milieu tussen verschillende functies te voorkómen of te beperken. Daarnaast is het belangrijk om de in het milieurapport gepresenteerde aandachtspunten een vertaling te geven in het streekplan en aan te geven of deze aandachtspunten een essentieel, richtinggevend of indicatief karakter zullen krijgen.

⁶ Dit geldt voor meerdere SMB-en die zijn uitgevoerd voor streekplannen op het moment dat de planvorming al in een gevorderd stadium was.

Binnen de bovengenoemde beperkingen, is de Commissie van oordeel dat met het milieurapport en de samenvatting een goed beeld verkregen kan worden van de milieugevolgen van de planonderdelen die in de SMB aan de orde zijn gekomen. De Commissie spreekt haar waardering uit voor de grote inspanning die gedaan is om de relevante informatie beschikbaar te krijgen. Het milieurapport en het ontwerp-streekplan zijn voorzien van goed kaartmateriaal. Hiermee kan een goede eerste indruk verkregen worden van de mogelijke knelpunten die op bepaalde locaties kunnen optreden.

2.2 Overige opmerkingen en aanbevelingen

2.2.1 Verstedelijkingsmodel en netwerkstructuur

In het milieurapport wordt een globale vergelijking van de twee verstedelijkingsmodellen, Vierpolig Netwerk en Centrale Stad, op strategisch niveau gepresenteerd. De toegekende scores zijn niet voldoende onderbouwd en moeilijk navolgbaar, waardoor de verschillen niet helder zijn geworden⁷ en de informatie nauwelijks bruikbaar is voor de onderbouwing van de uiteindelijke keuze.

- De Commissie adviseert om bij het besluit explicieter en uitgebreider aan te geven welke milieuvor- en -nadelen er aan het uiteindelijk gekozen model kleven.

2.2.2 Grootschalige verstedelijkingslocaties

Voor alle voorgestelde grootschalige verstedelijkingslocaties heeft het milieurapport de mogelijke knelpunten en aandachtspunten voor de verdere planuitwerking globaal inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt voor welke locaties sprake kan zijn van welke milieuknelpunten.

In de SMB worden geen alternatieven voor stads- en dorpsuitbreidingen gepresenteerd. De plek en omvang van de uitbreidingen liggen blijkbaar al nagenoeg helemaal vast. Hoewel deze locaties niet meer ter discussie staan, wordt over de invulling van de plannen voor bedrijvigheid en woningbouw geen informatie verstrekt. De invulling van de locaties zal pas later plaatsvinden. In het milieurapport wordt gemeld dat alternatieve locaties pas aan de orde komen als bij de beoordeling van de planuitwerkingen blijkt dat zich 'onoverkomelijke milieueffecten' zullen voordoen.

- De Commissie beveelt aan om in ieder geval criteria te formuleren op basis waarvan bij de verdere planuitwerking getoetst kan worden of er sprake kan zijn van 'onoverkomelijke milieueffecten'. Ook adviseert zij om bij de definitieve planvorming voor de concrete locaties de locatiekeuze en de bijbehorende milieuarargumenten expliciet aan de orde te stellen.

2.2.3 Recreatieve ontwikkelingen

De mogelijke effecten van de ontwikkeling van de recreatiekernen zijn vrij concreet bepaald en weergegeven in duidelijke overzichtstabellen die mogelijke knelpunten zichtbaar maken. De uitspraken in het ontwerp-streekplan laten nog veel ruimte voor de toekomstige planuitwerkingen. In het milieurapport wordt geconcludeerd dat 'er op voorhand geen locaties zijn aan te wijzen waar recreatieve ontwikkelingen tot grote knelpunten zouden leiden'.

⁷ Bijvoorbeeld: voor het model Vierpolig Netwerk zullen logischerwijs meer autokilometers gemaakt worden, maar dit leidt in de vergelijking niet tot meer milieueffecten.

De Commissie merkt op dat dit een optimistische stelling is. In de tabellen op pagina 102 t/m 107 van het milieurapport wordt immers aangegeven dat voor veel recreatiekernen geldt dat:

- óf significante effecten op Natura 2000 gebieden verwacht worden;
- óf significante gevolgen op deze gebieden niet uitgesloten kunnen worden;
- óf dat verstoring op kan treden op ganzen- of weidevogelgebieden of overige EHS.

■ De Commissie gaat ervan uit dat deze mogelijke knelpunten expliciet aan de orde zullen komen bij de verdere planvorming voor deze locaties, conform de daarvoor geldende procedures (waaronder de passende beoordeling).

2.2.4 Waterafvoer en dijkversterkingen

Voor de planonderdelen waterafvoer nabij Harlingen en de versterking van verschillende dijktrajecten bevat het milieurapport een goede alternatieven-uitwerking en afweging.

Er is een milieubeoordeling gemaakt voor 4 mogelijke nieuwe spuilocaties 'nabij' Harlingen (inclusief variant Hallumerhoek/Vijfhuizen). In het streekplan is een ruim zoekgebied opgenomen voor de extra benodigde spuicapaciteit. Deze weinig concrete beslissing kan verklaard worden uit het feit dat volgens een studie van Wetterskip Fryslân het tot 2020 niet nodig is om nieuwe gemalen te bouwen bij Harlingen, Dokkumer Nieuwe Zijlen of Lauwersoog. Na 2020 kan de noodzaak tot aanvullende maatregelen niet uitgesloten worden en hiervoor moet dan ook ruimte gereserveerd worden voor extra gemaalcapaciteit.

De voorgenomen dijkversterkingen zijn goed uitgewerkt en de verschillende mogelijkheden zijn helder afgewogen.

2.2.5 Winning beton- en metselzand

Het streekplan gaat in zeer beperkte mate in op de mogelijke winning van beton- en metselzand in het IJsselmeer. Aangezien er sprake is van een zeer ruim zoekgebied, wordt in het milieurapport geconstateerd dat er geen sprake is van kaderstelling. De Commissie merkt op dat er voor concrete m.e.r.-plichtige initiatieven voor zandwinning een provinciaal beleidskader ontbreekt. Zo is voor Smals Bouwgrondstoffen BV recent een startnotitie voor een inrichtings-m.e.r. ingediend. Hiervoor zal echter een locatieafweging gemaakt moeten worden wanneer in een voortoets of bij de passende beoordeling blijkt dat significante gevolgen voor het Vogelrichtlijngebied IJsselmeer niet kunnen worden uitgesloten.

■ Gelet op het ontbreken van landelijk beleid over het winnen van beton- en metselzand in het IJsselmeer, zou duidelijkheid op dit punt vanuit de provincie Fryslân deze leemte kunnen opvullen. Het streekplan Fryslân kan hiervoor een goed kader vormen, bijvoorbeeld in de vorm van een streekplanuitwerking.

2.2.6 Milieugevolgen

De tabellen in het milieurapport met de effecten van bijvoorbeeld grootschalige verstedelijkingslocaties en recreatiekernen hebben een goede signalerende functie voor de verdere planvorming. Mogelijke knelpunten zijn inzichtelijk gemaakt.

Voor diverse projecten geldt dat ze nabij Natura 2000 gebieden liggen en significante gevolgen niet uit te sluiten zijn. De passende beoordeling wordt doorgeschoven naar de volgende fase. Enerzijds is duidelijk dat de vereiste Europese en nationale beoordelingen vaak niet volledig op streekplanniveau zullen kunnen worden uitgevoerd, bijvoorbeeld omdat voornemens nog onvoldoende concreet zijn ingevuld (afgezien van concrete beleidsbeslissingen). Anderzijds merkt de Commissie op dat, indien gekozen wordt voor het doorschuiven naar het gemeentelijke niveau, veel onderzoek- en beoordelingsverplichtingen de gemeentelijke grenzen zullen overschrijden⁸.

■ De Commissie beveelt aan om bij het besluit aan te geven hoe met dit dilemma omgegaan wordt.

Het milieuraapport besteedt geen aandacht aan cumulatieve gevolgen, maar noemt dit wel als aandachtspunt voor de verdere planuitwerking. Waar en in welke mate cumulatie te verwachten is en wat de (mogelijke) invloed daarvan is op bijvoorbeeld de verstedelijkingslocaties en de mogelijke noodzaak om alternatieven te vinden, blijft daarom onderbelicht. De Commissie onderkent dat cumulatieve effectbepalingen in een SMB niet eenvoudig zijn.

■ De Commissie constateert echter ook dat de huidige systematiek van de planvorming (afzonderlijke plannen voor waterhuishouding en verkeer en aparte procedures voor een aantal projecten) weinig mogelijkheden biedt om cumulatieve effecten van diverse projecten en diverse functies in beeld te brengen. Het streekplan zou deze functie kunnen vervullen en duidelijk kunnen maken waar en voor welke milieuaspecten sprake zou kunnen zijn van cumulatie van effecten.

⁸ Redenen hiervoor kunnen onder meer zijn: 1. dat bij de effectbeschrijving en de toelaatbaarheid van activiteiten rekening gehouden moet worden met cumulatie, 2. dat bij het ontwikkelen en beoordelen van alternatieven ook mogelijkheden buiten de regio of de gemeente in beschouwing moeten worden genomen, of 3. dat de belangen waarvoor een inbreuk op een beschermingsregime kan worden toegestaan op provinciaal of zelfs landelijk niveau beoordeeld en gewogen moeten worden.

BIJLAGEN

bij het advies over de Strategische Milieubeoordeling (SMB)
Streekplan Fryslân 2006

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	7 FEB. 2006
nummer:	
dossier:	1503 515/m55
kopie naar:	

provincie Fryslân
provincie Fryslân

postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25
www.fryslan.nl
e-mail: provincie@fryslan.nl

Commissie voor de milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH, UTRECHT

Leeuwarden, 3 februari 2006
Verzonden, 06 FEB. 2006

Ons kenmerk : 628144
Team : Ruimtelijke Plannen
Telefoon : 058 - 2925356 / A. Hoks
Bijlage(n) : 4 (milieurapport streekplan Fryslân; ontwerp streekplan Fryslân 2006 met kaarten; notitie reikwijdte en detailniveau; overzicht onderdelen bijlagen bij ontwerp streekplan Fryslân 2006)

Onderwerp: strategische milieubeoordeling streekplan Fryslân 2006

Geachte Commissie voor de milieueffectrapportage,

Hierbij bieden wij u aan het milieurapport voor het streekplan Fryslân 2006 (strategische milieubeoordeling) en het ontwerp streekplan Fryslân 2006 met de bijbehorende kaarten, zoals deze op 20-12-2005 door ons zijn vastgesteld. Op 29 maart 2005 heeft uw Commissie een advies aan ons uitgebracht over de reikwijdte van de voorgenomen strategische milieubeoordeling voor het streekplan Fryslân. Dit advies hebben wij betrokken bij de uitvoering van de strategische milieubeoordeling. In de bijgevoegde notitie reikwijdte en detailniveau vindt u onze reactie op uw advies.

Voor het onderdeel 'waterafvoer' vindt nog een beperkte aanvulling van het milieurapport plaats vanwege de verruiming van het zoekgebied voor een nieuw boezemgemaal bij Harlingen.

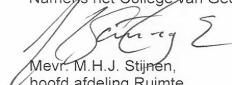
Wij verzoeken uw Commissie om aan ons voor 1 mei 2006 een advies uit te brengen over het milieurapport (de strategische milieubeoordeling) voor het streekplan Fryslân 2006. De terinzagelegging van het ontwerp streekplan is gepland vanaf 20 maart tot 1 mei 2006, waarna vaststelling van het streekplan door Provinciale Staten eind 2006 wordt verwacht. U kunt de overige bij het ontwerp streekplan behorende bijlagen, zoals aangegeven in bijgevoegd overzicht, downloaden via onze website www.fryslan.nl.

provincie fryslân

provinsje fryslân
provincie fryslân

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Meer informatie treft u aan op onze website www.fryslan.nl
Contactpersoon voor dit onderwerp bij onze provincie is dhr. A. Hoks, tst. 058-2925356,
e-mail: a.j.j.hoks@fryslan.nl.

Naam: het College van Gedeputeerde Staten,

Mevr. M.H.J. Stijnen,
hoofd afdeling Ruimte

provinsje fryslân

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieurapport beoordeling SMB in de Staatscourant nr. 51 d.d. 13 maart 2006

provinsje fryslân
provincie fryslân

provinsje fryslân

TERINZAGELEGGING ONTWERP STREEKPLAN FRYSLÂN 2006

Gedeputeerde Staten van Fryslân maken overeenkomstig artikel 4a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat met ingang van **maandag 20 maart 2006** gedurende zes weken, voor een ieder ter inzage zal worden gelegd bij het Informatiecentrum in het Provinsjehûs, afdeling Communicatie, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden het

Ontwerp Streekplan Fryslân 2006

Het ontwerp streekplan bevat het beleid voor de toekomstige ontwikkeling van het Friese vasteland en de Waddeneilanden in hoofdlijnen. Het ontwerp streekplan ligt gedurende dezelfde termijn eveneens ter inzage in de gemeentehuizen van alle Friese gemeenten. Naast het ontwerp streekplan ligt gedurende dezelfde periode tevens de Strategische Milieubeoordeling volgens de Europese richtlijn nummer 2001/42/EG ter inzage.

Gedurende de inzagetermijn kunnen door een ieder zienswijzen betreffende het ontwerp streekplan en de strategische milieubeoordeling worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Fryslân.

Eventuele zienswijzen kunnen naar keuze, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling worden ingediend. Schriftelijke zienswijzen dienen te worden ondertekend en verder te zijn voorzien van naam en adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het (onderdeel van) het ontwerp streekplan waarop de zienswijze is gericht, alsmede de gronden voor de zienswijze. Van eventueel mondeling ingediende zienswijzen wordt een verslag gemaakt.

Voor mondelinge zienswijzen kan gebruik worden gemaakt van de inspraakavonden die rondom het ontwerp streekplan worden georganiseerd:

Maandag 27 maart	Post Plaza, Tweebaksmarkt 25 te Leeuwarden,	19.30 uur
Dinsdag 28 maart	Motel van der Valk, Zonnedauw 1 te Drachten,	19.30 uur
Maandag 3 april	Van der Wal, Grote Kerkstraat 10 te Sneek,	19.30 uur
Dinsdag 4 april	De IJsherberg, Harddraversdijk 1 te Dokkum,	19.30 uur
Dinsdag 11 april	Tulip Inn, Hertog van Saxenlaan 78 te Franeker,	19.30 uur

* u kunt vanaf 19.00 uur terecht in de zaal

Op aanvraag en tegen kostprijs kan een exemplaar van het ontwerp streekplan en de strategische milieubeoordeling worden verkregen via het Informatiecentrum van de provincie, tel. 058 – 292 55 24 of via info@fryslan.nl). Het ontwerp streekplan en de strategische milieubeoordeling zijn eveneens in te zien via de provinciale website www.fryslan.nl/streekplan

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. E.H.T.M. Nijpels, voorzitter.
mr. J. Wibier, secretaris.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: provincie Fryslân

Bevoegd gezag: provincie Fryslân

Besluit: vaststelling van het streekplan

Activiteit:

In het streekplan voor de provincie Fryslân worden hoofdlijnen van het ruimtelijke beleid vastgelegd en indicatieve en concrete locaties aangewezen voor wonen, werken, recreatieve ontwikkelingen, waterafvoer en wateropvang, en dijkversterking.

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag reikwijdte SMB: 3 februari 2005

Advies reikwijdte SMB uitgebracht: 29 maart 2005

Kennisgeving milieurapport SMB: 20 maart 2006

Advies over milieurapport SMB uitgebracht: 27 april 2006

Bijzonderheden:

In het advies over het milieurapport SMB heeft de Commissie geconstateerd dat voor de start van de SMB-procedure al veel maatschappelijke discussies hebben plaatsgevonden en bestuurlijke voorkeuren zijn uitgesproken. Dit betekent dat dit milieurapport weinig meer kan bijdragen aan de planvorming, maar nog wel een onderbouwing kan bieden van het doorlopen planproces en van gemaakte keuzes. Binnen de bovengenoemde beperkingen, is de Commissie van oordeel dat met het milieurapport en de samenvatting een goed beeld verkregen kan worden van de milieugevolgen van de planonderdelen die in de SMB aan de orde zijn gekomen.

De Commissie heeft de volgende aanbevelingen gedaan voor de besluitvorming en de verdere planuitwerking:

1. Geef bij het besluit over het streekplan aan hoe een integrale afweging van de planonderdelen gemaakt is, zodat helder wordt in hoeverre getracht is spanningen op het gebied van milieu tussen verschillende functies te voorkómen of te beperken.
2. Vertaal de in het milieurapport gepresenteerde aandachtspunten expliciet in het streekplan en geef aan of deze aandachtspunten een essentieel, richtinggevend of indicatief karakter zullen krijgen.
3. Geef bij het besluit explicieter en uitgebreider aan welke milieuvor- en -nadelen er aan het uiteindelijk gekozen verstedelijkingsmodel kleven.
4. Formuleer heldere criteria op basis waarvan bij de verdere planuitwerkingen getoetst kan worden of er sprake kan zijn van 'onoverkomelijke milieueffecten'.
5. Gelet op het ontbreken van landelijk beleid over het winnen van beton- en metselzand in het IJsselmeer, adviseert de Commissie om deze leemte op te vullen door bijvoorbeeld een streekplanuitwerking.
6. Voor diverse projecten geldt dat ze nabij Natura 2000 gebieden liggen en significante gevolgen niet uit te sluiten zijn. De Commissie merkt op dat een gedetailleerde uitwerking op strategisch niveau vaak nog niet mogelijk is, maar dat, indien gekozen wordt voor het doorschuiven naar het gemeentelijke niveau, veel onderzoek- en beoordelingsverplichtingen de ge-

meentelijke grenzen zullen overschrijden. Geef bij het besluit aan hoe met dit dilemma omgegaan wordt.

7. Maak in het streekplan duidelijk voor welke milieuaspecten sprake zou kunnen zijn van cumulatie van effecten.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. F.P.T. van de Coevering

ir. W.H.A.M. Keijsers

drs. R.H.J. Mooren

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060403	H.W.G. Visser	Wolsum	20060405
2.	20060330	OCB	Grou	20060405
3.	20060329	L. v.d. Heide	Harlingen	20060405
4.	20060324	Mts. G. en A. Tjalma van Vaals	Suwâld	20060405
5.	20060325	E. de Waal	Veenwoudsterwal	20060405
6.	20060403	J. Brouwer	Bolsward	20060405
7.	200601	PvdA afdeling Bolsward	Bolsward	20060405
		Verslag overleg VoorOntwerp-Streekplan		20060405
	20060327	Verslag inspraakavond	Leeuwarden	20060405
	20060328	Verslag inspraakavond	Drachten	20060405

**Advies over de Strategische Milieubeoordeling (SMB) Streekplan
Fryslân 2006**

De Provincie Fryslân wil in 2006 een nieuw streekplan voor Fryslân vaststellen. Ten behoeve van de besluitvorming rond het Streekplan Fryslân is een strategische milieubeoordeling (SMB) uitgevoerd. Dit advies betreft de beoordeling van het opgestelde milieurapport.

ISBN 90-421-1799-0